

2022

Ouderbeleid Peuterdagopvang Kikker en Roos

Het belang van ouderbetrokkenheid voor Peuterdagopvang Kikker en Roos.

Zoals bekend heeft ouderbetrokkenheid een positief effect op het functioneren van kinderen binnen school (Desforges & Abouchar, 2003). Dit betreft zowel leerprestaties als gedrag en werkhouding. Dit verband is aanwezig bij gezinnen van alle economische achtergronden en opleidingsniveaus en alle etnische achtergronden en bij kinderen van alle leeftijden. Verder blijkt uit onderzoek dat met name betrokkenheid thuis een grote bijdrage levert aan de ontwikkeling en het leersucces van kinderen (Sacker e.a., 2002). Het is hierbij vooral van belang dat alle ouders met hun kinderen praten over de (voor)school/opvang en de tips toepassen die zij krijgen van de (voor)school (voorlezen, gesprekjes voeren met kinderen, liedjes zingen). (Bron Compas).

Aandacht voor ouderbetrokkenheid zien we ook op het niveau van de Inspectie van het Onderwijs terug. Ze houden toezicht op de wijze waarop voor- en vroegschoolse voorzieningen ouders informeren en betrekken bij de voor- en vroegschoolse educatie. Daarnaast zijn er maatregelen genomen om instellingen te stimuleren en te ondersteunen bij het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van hun jonge kinderen.

Ouderbetrokkenheid kan op veel manieren worden ingevuld. Het blijkt dat de intensiteit van betrokkenheid van ouders sterk varieert. Het is goed om ons te realiseren dat ouderbetrokkenheid ondermeer samenhangt met het beeld dat ouders hebben van de rol die zij kunnen spelen en met de mate waarin zij denken dat ze in staat zijn een bijdrage te leveren. De invulling van ouderbetrokkenheid is effectief als deze zich richt op partnerschap, waarin de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en educatie van kinderen wordt gezien als een gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, beroepskrachten en andere betrokkenen.

Welke resultaten wil peuterdagopvang Kikker en Roos bereiken bij de ouders?

Kikker en Roos werkt met de educatieve werkwijze VVE werkwijze Startblokken. Startblokken en Basisontwikkeling wil onderwijsachterstanden van doelgroep leerlingen op het gebied van de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling vroegtijdig opsporen, voorkomen en/of verminderen. Daarbij is speciale aandacht voor het voorkomen of verminderen van achterstanden op het gebied van de sociale-emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling en rekenontwikkeling. Het accent ligt daarbij echt op de laatste drie punten.

Gericht ouderbeleid: Doelgroep

Startblokken en Basisontwikkeling is als combinatieprogramma bedoeld voor kinderen in achterstandssituaties van 0 tot 12 jaar die een kindercentrum en groep 1 tot en met 4 van de basisschool bezoeken. Ook andere kinderen kunnen baat hebben bij het volgen van dit programma. De intermediaire doelgroep bestaat uit pedagogisch medewerkers van kindercentra en leerkrachten van groep 1 tot en met 4 van de basisschool.

Aanpak en visie

Startblokken wordt uitgevoerd in alle vestigingen van kinderopvang 't Kwakersnest. Samen in Kind centrum de Rozenbeek waar peuterdagopvang Kikker en Roos gevestigd is, streven wij ernaar een aanbod van spel en taalontwikkeling toe te passen en aan te sluiten bij doorgaande leerlijn op basisschool de Rozenbeek. Op onze peutergroep is plaats voor 16 kinderen van 2 tot 4 jaar. Op de groep werken 2 VVE medewerkers, zodat VVE geïndiceerde kinderen geplaatst kunnen worden. Onze visie gaat er vooral vanuit dat ouders altijd en belangrijk bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van kinderen. Een van onze idealen daarbij is het verhogen van de leer opbrengsten en het welzijn van kinderen en dit vorm geven in kind Centrum in basisschool de Rozenbeek als gemeenschap.

Ouderscan: Door middel van een VVE indicatie en de intake leren wij de ouders en het kind kennen en wordt er profiel van het kindje geschetst. Door middel van de intake en inschrijfformulier houden wij desgewenst rekening met de bijzondere omstandigheden. Zijn er gezinsomstandigheden die extra aandacht verdienen? Zijn er voedingswensen, is een kind en de ouders Nederlands spreken of een andere taal? Zijn er knelpunten? Waar moeten wij extra aandacht aan geven.

Aan de hand van de kennismaking van het eerste drie maanden formulier en daarna het entree formulier verslag leren wij de ontwikkeling van het kind en de behoeftes beter kennen. Aan de hand van de onderstaande formulieren bouwen we een dossier over elk aangesloten VVE kind. Ook communiceren we naar ouder via ons ouder portaal My Chapp waar een dagactiviteit of kind verslag wordt gecommuniceerd.

1. Wie ben ik (bij binnenkomst kind)
2. Entree formulier (na drie maanden)
3. Stand van zaken.
4. Observatie.
5. Themaplanning.
6. Overdracht naar de basisschool
7. My Chapp

Hoe bereiken wij de ouders?

Bij kinderopvang 't Kwakersnest-Kikker en Roos

1. Voeren wij gesprekken met de ouders bij het brengen en halen.
2. Inventariseren wij de wensen en mogelijkheden van ouders bij de intake.
3. Aan de hand van de Horeb formulieren voeren wij gesprekken over de ontwikkeling van het kind.
4. Aan de hand van de thema afsluiting organiseren wij op de groep ouder bijeenkomsten of nodigen wij ouders of vrijwilligers uit die meer kunnen vertellen over een bepaald thema of bijvoorbeeld beroep.

5. Wij nemen ouders mee in de beleving van de kinderen door thema tassen aan te bieden bij elke 8 weekse afsluiting van het thema geven wij deze tasjes mee.
6. Wij proberen dagelijks ouders hun wensen en behoeften te bevragen op het gebied van opvoedingsondersteuning.
7. Wij doen een warme overdracht naar de basisschool door ouders met een eindgesprek te informeren en het verslag voor de basisschool over te dragen aan school.

Door een warme overdracht tussen de kleuterdocenten en de pedagogische medewerkers van Kikker en Roos en de buitenschoolse opvang, sluiten wij aan op de thema's en werken wij met gezamenlijk thema materialen en herkenbaarheid voor de kinderen. Ook werken van januari tot en met juli mee als klasse assistent in de school. Zo leren wij op de werkvloer van elkaar en de werkwijze op gebied van spel en taal kennen.

Gezamenlijk omvatten we ze een doorgaande ontwikkelings- en leerlijn. Het VVE Startblokken programma wordt gekenmerkt door een ontwikkelingsgerichte aanpak. Dat betekent dat de methodiek aansluit op de actuele ontwikkelingsmogelijkheden en belangstelling van kinderen in de groep en tegelijk aanstuurt op het zetten van een volgende stap in de kinderlijke ontwikkeling. De werkwijze van school is 4 x wijzer. Basisschool de Rozenbeek en kinderopvang 't Kwakersnest wil haar aangesloten kinderen en leerlingen op een zich snel ontwikkelende maatschappij voorbereiden. Echte activiteiten en de Informatietechnologie spelen in ons dagelijks program een rol. Kinderen hebben betekenisvolle activiteiten nodig om tot hun ontwikkeling te komen en te leren.

Omdat ontwikkelingsmogelijkheden en interesses per situatie en voor elk kind verschillen, wordt er niet gewerkt met een vaste structuur of gesloten werkplan. In plaats daarvan voorziet het programma Startblokken in 'bouwstenen' voor de

professional. Dit zijn handvatten die pedagogisch medewerkers helpen om een toegesneden plan van activiteiten met en voor de doelgroepkinderen te maken, waardoor de doelen behaald worden. De bouwstenen zijn ontleend aan perspectieven op de kinderlijke ontwikkeling. Zij betreffen het aanbod van activiteiten en de doelen daarbij, de inhoud en thematiek van de activiteiten, het pedagogisch-didactisch handelen van de pedagogisch medewerker en leerkracht, het observeren en registreren van de ontwikkeling van de kinderen, de inrichting van de ruimte, de te gebruiken materialen, de dagindeling en de samenwerking met de ouders. De rol van de volwassene is daarin het meest belangrijke.

1. SAMEN MET OUDERS

De pedagogisch medewerkers werken vanaf de intake aan een vertrouwensband met ouders. Het is in het belang van de peuters dat hun ouders en hun pedagogisch medewerkers goed contact hebben en informatie met elkaar uitwisselen. Dat kan gaan over gebeurtenissen thuis: de ouders laten weten bijvoorbeeld dat de opa van Stephanie opgenomen moet worden in het ziekenhuis, de pedagogisch medewerker neemt Stephanie even op schoot en laat haar een tekening voor opa maken. Anderzijds krijgen ouders via informatie van de pedagogisch medewerkers een beeld hoe hun kind zich gedraagt en ontwikkelt in een andere omgeving.

In het contact met de ouders hanteren we de volgende basisprincipes:

- Ouders kennen hun kind het beste en weten –in principe¹- dus ook wat het beste is voor hun kind;
- De ouder en de pedagogisch medewerker zijn gelijkwaardig aan elkaar. Ieder draagt vanuit zijn eigen kennis en expertise bij aan de ontwikkeling van het kind en men neemt elkaar hierin serieus.
- Pedagogisch medewerkers hebben een directe en vragende houding naar ouders. Pedagogisch medewerkers kijken met hun professionele ogen naar de peuters, ze spreken ouders, zonder oordeel, aan als zij zich zorgen maken om een kind. Bijvoorbeeld: ik zag tijdens het buitenspelen dat Maaïke moeite had met rennen, herken je dit? Aan ouders wordt gevraagd hoe zij hiernaar kijken en hoe zij zelf met hun kind omgaan. Inspraak van zowel de kinderen als ouders vinden wij belangrijk en nemen we serieus. Ieder kind is anders en uniek. Wij staan open voor uw op- of aanmerkingen. Soms kan dit tijdens het moment dat u uw kind komt ophalen. Pedagogisch medewerkers lichten daarnaast ouders voor en hebben een signalerende functie. Voor ouders kan het soms wennen zijn dat er een professional van zo dichtbij mee kijkt. Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust daarvan en werken aan het onderling vertrouwen.

---

¹Uitzondering vormen situaties waarbij er sprake is van een voogd of andere omstandigheden waarin ouders het opvoederschap (verplicht) delen met niet-ouders.

Voor de peuters is het belangrijk dat zij opgroeien in een gezonde en stimulerende omgeving, zowel op de peuterdagopvang als thuis. Een peuter kan zich het beste ontwikkelen als hij of zij ook thuishrijgt wat hij nodig heeft aan liefde, rust en voeding. De voorlichting aan ouders is erop gericht om ouders – als dat nodig is – daarvoor toe te rusten. Bijvoorbeeld: Amina zit regelmatig gapend en zichtbaar moe in de kring. De pedagogisch medewerker vraagt bij de ouders na of zij dit herkennen en de ouders geven aan dat het kind vaak pas na 22.00 uur in bed ligt. De pedagogisch medewerker gaat hierover met de ouders in gesprek en samen zoeken zij een oplossing.

OUDERBETROKKENHEID VVE

Het belang van ouder betrokkenheid bij VVE peuterspeelzaal Kikker en Roos.

Een belangrijk uitgangspunt is dat wij de school en onze aangesloten ouders als belangrijke partners zien. Samen met school en onze peuterdagopvang nemen wij de verantwoordelijkheid voor de vroegschoolse ontwikkeling van de kinderen. Zo proberen wij het partnerschap met de ouders vorm te geven. Elke ouder die als VVE ouder gebruik maakt peuterdagopvang wordt dagelijks betrokken bij wat een kind zoals ervaren heeft bij Kikker en Roos. Wij informeren elke schoolvakantie, alle ouders met het afsluiten van het VVE thema met een tasje met knutsel en thema werken waarin ook het spel met een spelverhaal (brief) en de geleerde woorden worden meegeven. Op deze wijze weten de ouders welk spelverhaal wij vertellen en welke woorden en begrippen daarbij gebruikt worden. De ouders van Kikker en Roos zijn altijd erg enthousiast over deze eenvoudige werkwijze, zo nemen wij ouders mee in de belevingswereld van de peuters van Kikker en Roos.

Uitnodigen ouders of oma's en opa's: Soms nodigen wij ouders uit om iets te vertellen over hun beroep of een speciaal thema waar ouders of vrijwilligers veel over kunnen vertellen. Jaarlijks hebben wij een thema kijk dag afsluiting waarin wij de ouders uit nodigen mee te kijken op de groep. Ook de opa's en oma's en broertjes en zusje zijn van harte welkom.

MENTORSCHAP

De pedagogisch medewerker heeft een aantal kinderen onder haar hoede; ze is er de mentor van. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, collega's en is verantwoordelijk voor de overdracht naar school. Als zodanig zal de pedagogisch medewerker zich ook aan de ouders kenbaar maken tijdens het kennismakingsgesprek. Mocht u tussentijds behoefte hebben om met de mentor persoonlijk te spreken maakt u dan gerust een afspraak. Regelmatig overleg tussen de ouder en leiding vinden wij belangrijk. Door de "eigen" mentorkinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kan ze beter inspringen op de behoefte van deze kinderen en zullen de kinderen ook eerder contact zoeken met haar. De kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling en er is elk jaar (rond de 3de en vlak voor de 4de verjaardag) een oudergesprek over de ontwikkeling van het kind. Op de groep is een map aanwezig met kind gegevens o.a. intakeformulier en eventueel informatie vanuit observatie. Op het intakeformulier is zichtbaar welke mentor aan het kind is toegekend.

ALS ER ZORGEN ZIJN

Alle kinderen zijn uniek en ontwikkelen zich op hun eigen manier. De diversiteit binnen de groep vraagt in sommige gevallen extra aandacht en begeleiding. Om één en ander in goede banen te leiden en te zorgen dat alle kinderen zo optimaal mogelijk worden begeleid, worden zorgen zo snel mogelijk met ouders gedeeld en geregistreerd. Oudergesprekken vinden daarom soms op verzoek van de pedagogisch medewerker plaats bij bijzonderheden. Tijdens dit oudergesprek informeren wij u over de voortgang van uw kind. Uw inbreng vinden we erg belangrijk en aan de hand van een verslag bekijken we het proces van ieder kind opnieuw. Samen met ouders bekijken we vervolgens welke (extra) begeleiding er nodig is.

Onderzoek Uit vergelijkend onderzoek kan geconcludeerd worden dat Startblokken en Basisontwikkeling een positieve invloed heeft op de taalontwikkeling van kinderen (Van Oers & Duijkers, 2013; Pompert & De Wever, 2011). Voor de ontwikkeling op het gebied van rekenen-wiskunde zijn eerste aanwijzingen dat Startblokken en Basisontwikkeling een positief effect heeft (Poland, van Oers en Terwel, 2010).

Toelichting oordeel Erkeningscommissie

De visie van het programma is duidelijk en goed, het programma is adaptief en ontwikkelingsgericht. De interventie Startblokken en Basisontwikkeling is erkend als volledig integraal programma voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

Factoren die bepalend zijn voor het succes van ouderbetrokkenheid zijn de volgende (Cijvat en Voskens, 2008):

- Geïntegreerde aanpak: het beleid met betrekking tot ouders moet aansluiten bij de missie van de instelling, (voor)school en worden gedragen en uitgevoerd door betrokkenen.
- Visie op ouderbetrokkenheid: vanuit de organisatie zijn gezamenlijke waarden vastgesteld. Tussen bestuur/leiding/beroepskrachten en ouders zijn fundamentele belangenovereenkomsten, er is een gemeenschappelijke cultuur en men is gezamenlijk verantwoordelijk voor opvoeding, opvang, ontwikkeling en educatie. Als het gaat om wederzijdse betrokkenheid van ouders en instelling werken ze samen en gaan ze met elkaar in gesprek met een gemeenschappelijk doel...de kinderen moeten er beter van worden.
- Visie op de duurzaamheid van de samenwerking: personeel en ouders vormen een stabiel verband en er is sprake van een duurzame samenwerking. Gedurende een aantal jaren vertrouwen de ouders de voor-vroegschoolse voorziening een essentieel deel van de opvoedingstaak toe.
- Drijfkrachten: zowel beroepskrachten als ouders zoeken primair naar wat hen bindt. Voorop staat het met elkaar op één lijn komen.
- Mensbeeld: beroepskrachten en ouders zien elkaar als partners, stemmen op elkaar af, maken drempels zo laag mogelijk, houden elkaar zo goed mogelijk op de hoogte, streven naar dialoog en samenwerking en hebben beiden recht op een substantiële beïnvloeding van het opvoedings- en ontwikkelingsproces.
- Gevoelston: er klinkt altijd een idealistische gevoelston door die bijdraagt aan het succesvol realiseren van het ouderbeleid.

Een impressie van ouderbetrokkenheid in de voor- en vroegschoolse voorzieningen

Zoals aangegeven is er op veel plekken in het land aandacht voor ouderbeleid binnen VVE. Hoe dat er in de dagelijkse praktijk uit ziet is wisselend. Het staat buiten kijf dat het voor ouders belangrijk is te weten wat hun kind in een voor-vroegschoolse voorziening doet en hoe zij hun kind thuis het beste kunnen ondersteunen. Omgekeerd is het voor beroepskrachten ook relevant om te weten hoe het kind thuis functioneert en wat ouders met het ondernemen. Hoe de uitwisseling en samenwerking er in de praktijk uit ziet schetsen we aan de hand van voorbeelden die we in de praktijk tegenkomen:

't Kwakersnest werkt met ouderbijeenkomsten gekoppeld aan thema: bij de start van elk thema krijgen ouders van de pedagogisch medewerkers uitleg over het thema en krijgen ze bijvoorbeeld de woordjes en liedjes mee en enkele activiteiten. Soms worden er ook boeken meegegeven aan ouders om thuis met hun kind te lezen.

1. Op overtuigingsniveau.

Vragen die hierbij horen zijn:

Welke voor-vroegschoolse voorziening wil ik zijn voor mijn ouders?

Welke beroepskracht wil ik zijn voor mijn ouders? Wil ik ouders bij de opvang/voor-vroegschoolse betrekken? Heb ik voor het werken met jonge kinderen gekozen, of voor het werken met jonge kinderen en hun ouders?

2. Op kennisniveau.

Vragen die hierbij horen zijn:

Weet een voor-vroegschoolse voorziening en de beroepskracht wat een ouder doormaakt wanneer er iets aan de hand is met hun kind?

Weet een voor-vroegschoolse voorziening en de beroepskracht hoe hier op professionele wijze mee om kan worden gegaan?

Heeft een voor-vroegschoolse voorziening voldoende kennis over klant-/oudertevredenheid en hoe zij die kan bevorderen?

Heeft een voor-vroegschoolse voorziening voldoende theoretische kennis in huis over hoe een voorziening zich kan profileren richting ouders en de rest van haar omgeving?

Weet een voor-vroegschoolse voorziening over de wijze waarop je vorm geeft aan verantwoording?

3. Op attitudeniveau.

Vragen die hierbij horen zijn:

Welke attitude is professioneel wanneer ik een ouder te woord sta?

Welke gastvrijheid laat ik zien wanneer een ouder zijn kind 's ochtends in de groep brengt? Hoe snel krijgt een ouder reactie wanneer hij de voor-vroegschoolse voorziening iets vraagt? Maar ook: Wat willen we uitstralen? Bijvoorbeeld met ons gebouw, de inrichting, kleding van de beroepskrachten, hoe we de telefoon opnemen. Het is goed om je te realiseren dat ook deze vormen van communicatie ertoe doen om een goede relatie met ouders op te bouwen. Een professionele uitstraling zorgt bijvoorbeeld voor vertrouwen in de professionaliteit van de speelzaal/opvang/school.

4. Op vaardigheidsniveau.

Vragen die hierbij horen zijn:

Hoe schrijven we als voor-vroegschoolse voorziening een brief naar ouders? Hoe stellen we een themaboekje samen? Hoe ziet ons nieuwsbord eruit?

Hoe maken we contact met ouders? Hoe creëer je een tien-minutengesprek waarin een ouder balans ervaart tussen informatie krijgen en zijn

Dit alles wordt bij kinderopvang 't Kwakersnest begeleid door de coördinatoren van de dagopvang en de VVE coördinator. Hier kijken wij met elkaar hoe wij deze vaardigheden in de praktijk toe passen. De VVE coördinator ondersteunt de pedagogisch medewerker hierin door groeps bezoeken en het VVE beleid te vertalen in het huidige pedagogisch beleidsplan.

Onze peutergroep bestaat uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 – 4 jaar. Op onze groep worden 2 pedagogisch medewerkers ingezet die gecertificeerd zijn of in opleiding zijn naast de gecertificeerde VVE collega. Ongeveer 30 % heeft een VVE indicatie. Kinderen hebben recht op een VVE educatie vanaf 2,5 jaar. Kinderen worden bij 't Kwakersnest geplaatst vanaf 2 jaar en hebben dan recht op een gemeente indicatie. Het VVE-programma met het thema gericht werken wordt door alle kinderen gevolgd. Zo nemen alle kinderen van Kikker en Roos deel aan het dagelijks VVE programma. De ouders van de VVE geplaatste kinderen ontvangen meer verslaglegging vanuit HOREB. De JGZ geeft de

indicatie af voor plaatsing of kinderopvang 't Kwakersnest doet een aanvraag via de monitor. Onze groep wordt begeleid door minimaal 2 pedagogisch medewerkers (of 1 pedagogisch medewerker bij 8 kinderen). Daarnaast zijn er ook stagiaires, die in het kader van hun opleiding praktijkervaring komen opdoen.

Stagiaires

Wij bieden mogelijkheden om voor een beroep in de kinderopvang te worden opgeleid. VMBO- en mbo-leerlingen en HBO studenten kunnen zich bij ons oriënteren op het vak én we leiden hen op. In onze leeromgeving ligt de nadruk op het ontwikkelen en oefenen van vaardigheden, die in het beroep nodig zijn. Stagiaires werken nooit alleen met de kinderen. Wij bieden incidenteel mogelijkheid voor stage van de beroepsbegeleidende leerweg (BBL).

Van stagiaires verwachten wij dat zij:

- kinderen begeleiden, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- activiteiten organiseren gericht op ontwikkeling
- zorg dragen voor de dagelijkse verzorging van kinderen.
- zorg dragen voor een goed (periodiek) contact met ouders/verzorgers en informeren naar

Specifieke aandachtspunten (dagritme, voeding e.d.)

- met collega's afstemmen over de dagindeling en de verdeling van de werkzaamheden en

Mede zorg dragen voor een goede samenwerking en voor een goede overdracht.

- administratieve handelingen uitvoeren, voortkomend uit de dagelijkse werkzaamheden.
- licht huishoudelijke werkzaamheden verrichten in de groep en mede zorg dragen voor het

Beheer, de hygiëne en goede staat van de inventaris.

Stagiaires krijgen een stagebegeleider toegewezen die hen begeleidt in het dagelijks werk en

Periodiek begeleidingsgesprekken voert.

Kinderopvang 't Kwakersnest hoopt u zo met ons ouderbeleid geïnformeerd te hebben.